

«Φοβούμαι μήπως και στον τόπο μας έρθει κάποια καταστροφή, να με θυμάστε, εκτός αν μετανοήσουμε» (Γ. Αθανάσιος Μυτιληναίος)

«Γιά νά δείτε ποῦ εἶναι ἡ σταθερότητα ἡ

οἰκονομική, αὐτό τό λέει ὁ Μέγας Βασίλειος: «*Νηστεία, σταθερότης ἀγορᾶς*».
(*Σειράχ*, ὁμιλία 40η)

Συλλογή ἀναφορῶν
τοῦ Γέροντος Ἀθανασίου Μυτιληναίου
γιά τήν οἰκονομία

Πρόλογος

Ὁ Γέροντας Ἀθανάσιος Μυτιληναῖος μᾶς ἄφησε μία μεγάλη πνευματική κληρονομιά. Μᾶς παρέδωσε ἕναν τεράστιο ἀριθμό κατηχητικῶν ὁμιλιῶν, κατανεμημένων σέ διαφορετικές θεματικές σειρές.

Ἀκούσαμε καί συλλέξαμε ἀπό μεγάλο ἀριθμό ὁμιλιῶν, κατά τήν κρίση μας, ἐνδεικτικές ἀναφορές του, ποῦ μᾶς ἔκαναν ιδιαίτερη ἐντύπωση καί ἀφοροῦσαν θέματα οἰκονομίας, πλούτου, κληρονομικά, περιουσιακά, ἐργασιακά. Τίς παρουσιάζουμε καί εὐελπιστοῦμε νά γίνουν ἀφετηρία προβληματισμοῦ καί θεολογικῆς ἐρμηνείας τῆς οἰκονομικῆς κρίσης πού περνᾷ ἡ χώρα μας.

Στό τέλος κάθε ἀναφορᾶς ὑπάρχει ἡ παραπομπή της, προκειμένου νά μπορεῖ ὁ κάθε ἀναγνώστης νά ἀνατρέξει στή συγκεκριμένη σειρά καί ὁμιλία γιά περαιτέρω ἐμβάθυνση.

Εἶθε ὁ Ἅγιος Τριαδικός Θεός δι' εὐχῶν τοῦ μακαριστοῦ Γέροντά μας π. Ἀθανασίου Μυτιληναίου νά εὐλογήσει τήν πνευματική καρποφορία στις ψυχές ὄλων μας.

Εἰσαγωγή

Ὁ Γέροντας Ἀθανάσιος ἔζησε τή φοβερή πείνα τοῦ 1941 στήν Κηφισιά, ὅπου κατοικοῦσε στά παιδικά του χρόνια. Εὐκαίρως-ἀκαίρως συμβούλευε πῶς δέν

πρέπει νά πετᾶμε στά σκουπίδια ἀγαθά καί ιδιαίτερα τρόφιμα, στηριζόμενος στό λόγο τοῦ Χριστοῦ «*ἵνα μή τί ἀπόληται*», τίποτα νά μή χάνεται, διαφορετικά ὡς χώρα, ἔλεγε, θά πάθουμε κάποια καταστροφή. Πόσο ἐπίκαιρος καί προφητικός μπορεῖ νά εἶναι σήμερα ὁ λόγος του, ὅταν ἡ χώρα μας διέρχεται περίοδο σοβαρότατης οικονομικῆς κρίσης!

Στήν Κηφισιά, ἐπίσης, γνώρισε τήν ἀλαζονεία πολλῶν πλουσιότατων ἀνθρώπων. Αὐτοί οἱ ἄνθρωποι κάποια στιγμή ἔπαψαν νά ὑπάρχουν. Καί θεολογοῦσε στήν ἱστορία τους, λέγοντας πῶς ὁ πλοῦτος δέν γνωρίζει ἀφέντη, φεύγει, παράγει, περνᾶ.

Ἰδιαίτερη μνεία ἔκανε καί σε θέματα περιουσιακῶν καί κληρονομικῶν διαφορῶν, συμβουλεύοντας παραίτηση ἀπό διεκδικήσεις, γιατί, ὅπως ἔλεγε: «Ὁ Θεός θά σᾶς ἀποζημιώσῃ ἀπό ἄλλοῦ».

Μήπως ἡ πατερική συμβουλή τοῦ Μεγάλου Βασιλείου: «*Νηστεία, σταθερότης ἀγορᾶς*» εἶναι τό κλειδί γιά ἔξοδο ἀπό τήν οικονομική κρίση; Ὁ πατερικός θεόπνευστος λόγος πάντα ἐπίκαιρος στό χθές, στό σήμερα, στό αὔριο!

Παντελῆς Γκίνης

«Ὁ Μέγας Βασίλειος λέει πῶς «*ἡ νηστεία εἶναι σταθερότης ἀγορᾶς*».

(*Σειράχ*, ὁμιλία 238η)

«Ἄν ὁ ἑλληνικός λαός νήστευε τίς σαρακοστές του, δέν θά ὑπῆρχε ποτέ πρόβλημα εἰσαγωγῆς τυριοῦ, κρεάτων καί δέν ξέρω τί ἄλλα πράγματα. Ἄν νήστευε ὁ ἑλληνικός λαός ... Γιά νά δεῖτε ποῦ εἶναι ἡ σταθερότητα ἡ οικονομική, καί αὐτό τό λέει ὁ Μέγας Βασίλειος: «*Νηστεία, σταθερότης ἀγορᾶς*». Ὁρθοτάτη παρατήρηση. Νά, σαράντα τά Χριστούγεννα, πενήντα τό Πάσχα, ἴσον ἐνενήντα μέρες, καί ἄλλες δεκαπέντε μέ τριάντα, παραπάνω ἀπό τό ἕν τρίτον. Φτάνομε τό μισό χρόνο, νά μή φᾶμε κρέας!».

(*Σειράχ*, ὁμιλία 40ή)

«Σᾶς εἶπα ὅτι φοβοῦμαι, πολύ φοβοῦμαι, πάρα πολύ, μήπως καί στόν τόπο μας ἔρθῃ κάποια καταστροφή, νά μέ θυμᾶστε, ἐκτός ἂν μετανοήσομε. Ἀλλά πολύ τό φοβᾶμαι, ὅλος αὐτός ὁ πλεονασμός τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν, πού τά πετᾶμε καί στά σκουπίδια τά ὑλικά μας ἀγαθά, πολύ μέ φοβίζει. Χωρίς νά σᾶς πῶ ὅτι μᾶς ἐμποδίζει καί ἡ ἐντολή τοῦ Χριστοῦ πού εἶπε: «*ἵνα μή τί ἀπόληται*», τίποτα νά μή χάνεται, ἀλλά νά ὑπάρχει πνεῦμα οικονομίας. Ἀλλά ποιός κάνει οικονομία; Κανένας δέν κάνει οικονομία, μόνο οἱ σώφρονες ἄνθρωποι. Φοβοῦμαι ὅμως, πῶς οἱ σώφρονες ἄνθρωποι εἶναι λίγοι!».

(*Χριστιανική Ἀνθρωπολογία*, ὁμιλία 51η)

«Ἡ πεῖνα, ἀγαπητοί μου, εἶναι κακός σύμβουλος. Τό ἔχω πεῖ αὐτό σέ ὅλες τίς δεκαετίες τῆς ζωῆς μου, γιατί εἶδα τί θά πεῖ πείνα. Κακός σύμβουλος, διότι μετέρχεται τίς πιό ἀθέμιτες καταστάσεις καί παραδίδεται στά φοβερότερα πάθη, ὅπως ἡ προδοσία, ἡ δολοφονία, ἡ πορνεία, καί οὕτω

καθ' ἐξῆς».

(*Ἰεζεκιήλ, ὁμιλία 7η*)

«Τόν μαυραγοριτισμό τόν εἶδαμε μέ τά ἴδια μας τά μάτια, εἶναι ἀνέντιμο πράγμα, εἶναι φοβερό πράγμα! Τό κρύβεις, ὁ ἄλλος πεθαίνει ἀπό τήν πείνα καί τοῦ ζητᾶς χρήματα. Ὅταν εἶχε ἀποκλειστεῖ, στήν ἐπανάσταση τοῦ '44, τό κεντρικό μέρος τῆς Ἀθήνας, ἐκεῖ, κάπου στό Κολωνάκι, ἕνας τενεκές νερό, γιατί δέν λειτουργοῦσε τό δίκτυο ὑδρευσης, ἕνας τενεκές νερό πωλοῦνταν μία χρυσή λίρα! Ἀπλῶς σᾶς λέω κάποια πράγματα πού τά θυμᾶμαι ἀπό τήν ἐποχή ἐκείνη. Θυμᾶμαι, γιατί τό εἶχα σημειώσει σέ ἕνα ἡμερολόγιο πού κρατοῦσα. Ὅταν οἱ Γερμανοί ἔφυγαν ἀπό τήν Ἑλλάδα τό '44, ὁ πληθωρισμός ἔφερε τίς τιμές σέ παμμέγιστα ὕψη. Ἐνα αὐγό κόστιζε 200.000.000! [γελά]. Μόλις ἔφυγαν οἱ Γερμανοί καί ἀποκτήσαμε κυβέρνηση, ἔκοψαν τά 8 μηδενικά καί ἔγινε δύο δραχμές!».

(*Σειράχ, ὁμιλία 222η*)

«Θυμᾶμαι, στήν κατοχή, στό τραπέζι ἀφήναμε πάντα μία μπουκιά ψωμί, γιά νά εὐλογήσομε, γιατί τά τρώγαμε ὅλα, ὅ,τι ὑπῆρχε πάνω στό τραπέζι, ἦταν κατοχή. Μία μπουκιά ἔστω, γιατί; Νά εὐλογηθεῖ καί ἔτσι ὁ Θεός νά μᾶς δώσει καί στό προσεχές τραπέζι νά φᾶμε. Πάντως, «*ἡ αὐτάρκεια καί ἡ εὐσέβεια μαζί εἶναι σπουδαῖο στοιχεῖο καί πορισμός μέγας*». Πορισμός θά πεῖ πλοῦτος, μέγας πλοῦτος».

(*Σειράχ, ὁμιλία 282η*)

«Γιατί οἱ Ἑβραῖοι ἔμειναν ἐβδομήντα χρόνια αἰχμάλωτοι στή Βαβυλῶνα; Σᾶς τό ἔχω πεῖ, τό ξέρετε, ἀλλά δέν πειράζει, σᾶς τό ὑπενθυμίζω. Οἱ Ἑβραῖοι ἀπό τόν καιρό πού πῆραν τό Νόμο ὅτι ἔπρεπε νά φυλάσσουν τίς ἑορτές καί τά Σάββατα ὡς ἀργίες, μέχρι τόν 6ο αἰῶνα πού ἔγινε ἡ αἰχμαλωσία, κάπου ἐννιακόσια χρόνια, οἱ ἀργίες δέν ἦταν μόνο τά Σάββατα, ἦταν καί ἄλλες ἀργίες, τῶν ἑορτῶν. Αὐτές, τό λέει ὁ Θεός, ἦταν σύνολο οἱ γιορτές πού καταπατήθηκαν, σύνολο ἐβδομήντα χρόνια! Τί λέτε, θά πᾶτε στό χωράφι σας νά ὀργώσετε, νά σπείρετε τήν Κυριακή; Ἀδελφοί μου, προσέξτε! Ὅταν τό πρωτοδιάβασα αὐτό στήν Ἀγία Γραφή, τρόμαξα. Ὅχι! Θά τηρήσουμε τίς ἀργίες, γιά νά ἔχομε τήν εὐλογία. Καί λέει ὁ Θεός: «Καί τώρα, ἐβδομήντα χρόνια ἐκεῖ στή Βαβυλῶνα, ὅταν δέ θά ὑπάρχουν τά ἐργατικά χέρια, γιά νά σπείρουν σιτάρι καί ἄλλους καρπούς καί νά φυτέψουν ἀμπέλια, ἡ γῆ θά ξεκουραστεῖ, γιατί τήν κούρασες μέ τό νά τήν καταπατεῖς, ἐργαζόμενος τή γῆ τίς ἡμέρες τῶν ἀργιῶν». Ἄν μπορεῖτε, μή φοβηθεῖτε ... Ζεῖ Κύριος ὁ Θεός! Φοβερό ! Φοβερό !».

(*Ἡσαΐας, ὁμιλία 11η*)

«*Ἀποστολικές Διαταγές*», 8ο βιβλίο. Ἀκοῦστε τί συμβουλεύουν οἱ «*Ἀποστολικές Διαταγές*», ἀρχαῖο βιβλίο, γιά τό πενθήμερο: «*Ἐργαζέσθωσαν οἱ δοῦλοι πέντε ἡμέρας, Σάββατον δέ καί Κυριακὴν σχολαζέτωσαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ διὰ τήν διδασκαλίαν τῆς εὐσεβείας* [εὐσέβεια λέγεται ὁ Χριστιανισμός, διδασκαλία εἶναι τό κήρυγμα, ὅλη

μέρα θά πᾶνε νά ἀκούσουν κήρυγμα, κατήχηση]. Τό μέν γάρ Σάββατον, εἶπομεν δημιουργίας λόγον ἔχειν, τήν δέ Κυριακήν Ἀναστάσεως . [Σάββατο ἔχομε τή δημιουργία, καταπαύει ὁ Θεός, καί κατόπιν τήν Κυριακή ἔχομε τό γεγονός τῆς Ἀναστάσεως]».

(Ἡσαΐας, ὁμιλία 71η)

«Πολλές φορές συναντῶ ἀνθρώπους πού μοῦ λένε ὅτι τά οἰκονομικά τους δέν πᾶνε καθόλου καλά, ὅτι κινδυνεύουν, ὅτι, ὅτι, ὅτι ... Λέγω: «Ἄν δέν εἶμαι ἀδιάκριτος, ἐρωτῶ, τί μισθό ἔχεις;», καί μοῦ λέει: «Τόσα». «Λοιπόν, ἂν μετροῦσες καί ξαναμετροῦσες, κατά τήν παροιμία «μία μετράμε καί δέκα κόβουμε», δέ θά ὑπῆρχε περίπτωση νά πτωχεύσεις». Ἔ ... μπορεῖ νά ἔχομε ἀτύχημα κτλ., ἀλλά κανονικά, ἂν εἶχαμε ἕνα νοικοκυρεμένο σπίτι ... ».

(Ἡσαΐας, ὁμιλία 87η)

«Ἐπικατάρατος ὁ μεταθέτων ὄρια τοῦ πλησίον αὐτοῦ». Ὅταν βάζεις τά σύρματά σου πιό πέρα, γιά νά πάρεις τό χωράφι ἀπό τόν πλαῖνό σου, ὅταν τραβᾷς μία ἀύλακιά παρά πέρα ἀπό τό χωράφι, γιά νά φανεῖ ὅτι εἶναι δικό σου, αὐτή ἢ ἀύλακιά ἀπό τό διπλανό χωράφι, τό ἔχω ἀκούσει μυριάκις αὐτό, ἐπικατάρατος. Ἀγαπητοί μου, ἂν μοῦ ἐπετρέπετο, θά σᾶς ἔλεγα καί ιστορίες πάνω σέ αὐτό, ἀλλά δέν μπορῶ νά σᾶς πῶ, γιατί ἔχω ζῶσες ιστορίες. Δέν μπορῶ, γιατί θά θιγοῦν πρόσωπα. Πράγματι, ἐπικατάρατος ἐκεῖνος πού παίρνει τοῦ πλαῖνοῦ του τό ἀντικείμενο. Εἶναι φοβερό!».

(Σειράχ, ὁμιλία 15η)

«Γνωρίζω ὅτι εἶναι πολύ δύσκολο ὁ ἔμπορος νά εἶναι σωστός Χριστιανός, τό γνωρίζω, εἶναι δύσκολο, ἀλλά ὅμως, ἀγαπητοί μου, εἶναι ἀνάγκη νά εἶναι Χριστιανός, διαφορετικά δέν μπορεῖ νά εἶναι ἔμπορος, ἂν θέλει νά εἶναι Χριστιανός. Ἦ δέν μπορεῖ νά εἶναι Χριστιανός, ἂν θέλει νά εἶναι ἔμπορος, ἂν νομίζει ὅτι αὐτά τά δύο πράγματα δέν ταιριάζουν. Ξαναλέω, εἶναι δύσκολο. Δέν ὑπάρχει μόνο ἀνάγκη εὐστροφίας καί ἐμπορικῆς ικανότητας στόν ἔμπορο, νά ἀσκεῖ τό ἐπάγγελμά του. Χρειάζεται εὐστροφία μυαλοῦ, πῶς δέν θά πεῖ καί ψέματα, πῶς δέν θά ἐξαπατήσει, καί ταυτόχρονα νά μήν ζημιωθεῖ. Εἶναι θέμα δικό του πῶς θά εἶναι εὐστροφος. Καί ἂν θέλετε, ὁ Κύριος μᾶς θέλει εὐστρόφους!».

(Σειράχ, ὁμιλία 28η)

«Λέει μία κινέζικη παροιμία: «Ἄνθρωπος ἀγέλαστος μαγαζί νά μήν ἀνοίγει ». Λοιπόν, ἀγαπητοί μου, πάντοτε χαμογελαστοί, πάντοτε».

(Σειράχ, ὁμιλία 175η)

«Κάνω μία μικρή ἔκκληση. Αυτό τό εἶχα σημειώσει τό 1960, ὅταν ἦρθα στή Θεσσαλία. Παρατήρησα στά χωριά, στά χωριά μας, ἐνῶ εἶχαν ἀρκετό χωράφι γύρω ἀπό τό κάθε σπίτι, ἀραιοκατοικημένα ὡς ἐπί τό πλεῖστον τά χωριά τῆς Θεσσαλίας, καί τό κάθε σπίτι εἶχε ἀρκετό τόπο καί νερό, δέν ἔβαζαν οὔτε μία ντομάτα, οὔτε μία μελιτζάνα ... Καί στήν ἀπορία μου «γιατί», ἡ ἀπάντηση; «Περνᾶ ὁ μανάβης»! Μά, περνᾶ ὁ μανάβης, ἀλλά ὁ μανάβης δέν τά χαρίζει, τά πουλᾶ. Γιατί νά μήν ὑπάρχει οἰκονομική εὐστάθεια, τό ἄν βάλεις πέντε ρίζες ντοματιές καί μελιτζανιές; Θά μοῦ πείτε: «Πάτερ μου, ἀπόψε κήρυγμα ἔχομε πνευματικό [12-8-1986]». Σᾶς ἀπήντησα τί λέει ὁ Ἅγιος Ἰγνάτιος, ὅλα μποροῦν νά πάρουν τή σφραγίδα τοῦ Πνεύματος, ὅταν γίνονται ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, καί μερικά δέν εἶναι ἔξω ἀπό τό ἐνδιαφέρον τοῦ Θεοῦ. Λοιπόν, μία μικρή ἔκκληση. Βάλτε μερικά πραγματάκια, πέντε ρίζες ἀπό λαχανικά, σέ ὅ,τι τόπο ἔχετε γύρω ἀπό τό σπίτι σας. Naί, ἀγαπητοί, ἔτσι πρέπει νά σκεφτόμαστε».

(Σειράχ, ὁμιλία 40ῆ)

«Κάποτε, ἕνας ταλαίπωρος ἄνθρωπος, πολύ νέος, ἦρθε καί μοῦ λέει: «Σᾶς παρακαλῶ, θέλω νά ἀνοίξω σουπερ μάρκετ. Θά ἤθελα ἀπό τούς φίλους καί τούς γνωστούς σας, ἐσεῖς πού ξέρετε, νά μοῦ δανείσουν χρήματα». «Παιδάκι μου», τοῦ λέω «θά πῶ στόν κόσμο νά σου δανείσουν; Δέν μπορῶ νά τό κάνω αὐτό τό πράγμα». «Μά ... ». «Δέν μπορῶ θά ἐκτεθῶ». «Μήν μπαίνεις ἐγγυητής, γιατί θά χάσεις τόν ὕπνο σου», θά δοῦμε ἀπό τήν Ἁγία Γραφή. «Ὅχι, παιδί μου», τοῦ λέω, δέν εἶναι δυνατόν». Ἀγαπητοί μου, μετὰ ἀπό λίγο αὐτός ὁ ἄνθρωπος πνίγηκε στή θάλασσα! Ἄν εἶχε δανειστεῖ, τί θά γινόταν, πῶς ἐγώ θά εἶχα ἐκτεθεῖ στόν κόσμο, νά τούς πῶ «δανεῖστε του»; Εἶναι δυνατόν; Σημειώσατε δέ, εἰδικά ὁ κληρικός, δέν μπορεῖ νά μπαίνει ἐγγυητής ἐπ' οὐδενί λόγῳ, καί νά εἶναι μάλιστα καλόγηρος!».

(Σειράχ, ὁμιλία 249ῆ)

«Όταν κτίζαμε ἐδῶ στό μοναστήρι, παίρναμε τά ὑλικά ἀπό μία μάντρα, ἐδῶ, στή Λάρισα. Ἐνα τηλεφώνημα «στεῖλε μας τόση ἄμμο, τόσα τσιμέντα», καί μέ τήν πρώτη εὐκαιρία πού κατέβαινα κάτω στή Λάρισα, περνοῦσα ἀπό τή μάντρα νά πληρώσω. Μοῦ ἔλεγε ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖ - γνωστός μας καί ἔντιμος ἄνθρωπος-: «Μά ἦταν ἀνάγκη νά ἔρθετε γρήγορα;». Καί τοῦ ἔλεγα πάντοτε αὐτό τό χωρίο: «Μηδενί μηδέν ὀφείλετε ἢ μή τό ἀγαπᾶν ἀλλήλους». Σέ κανέναν τίποτα νά μήν χρωστᾶτε. Εἶναι κακό πράγμα νά αισθάνεται ὁ ἄνθρωπος ὅτι χρωστᾶει. Δέν πρέπει νά χρωστᾶμε. Καί ἂν χρωστᾶμε γιά μία στιγμή, γρήγορα θά πρέπει νά ἐξοφλήσομε».

(Πρός Ρωμαίους Β΄, ὁμιλία 33η)

«Πολλές φορές, ἀγαπητοί μου, ἔχετε ἔλθει καί μοῦ ἔχετε πεί ὅτι δέ θέλετε νά τσακωθεῖτε μέ τόν ἀδελφό σας γιά τά κληρονομικά, περιουσιακά. Καί πρέπει νά σᾶς πῶ, σᾶς ἀνήκει πολλή τιμή, ὅταν σᾶς προτείνω «παραχώρησε τά περισσότερα στόν ἄλλον». Ἔστω, ὅτι τό οἰκόπεδο πού θέλετε, ἄς τό πάρει ὁ πλεονέκτης. Ἔστω λίγο, κάτι παραπάνω, δέν ξέρω τί. Πιστέψτε με, τό ἔχετε ἐφαρμόσει πολλοί ἀπό ἐσᾶς. Δοξάζω τόν Θεό καί ἐπαινῶ ἐσᾶς καί σᾶς λέω μία κουβέντα, ὅτι ἀπό ἀλλοῦ ὁ Θεός θά σᾶς ἀποζημιώσῃ. Καί ὅτι ὁ ἀδελφός σας, νά τόν ἐλεήσῃ ὁ Θεός πού εἶναι πλεονέκτης, θά χάσει καί αὐτά πού ἔχει ... ».

(Ἡσαΐας, ὁμιλία 62η)

«Τελευταῖα ἄκουσα σάν παροιμία καί μοῦ ἄρεσε καί θά σᾶς τό πῶ: «Φασούλι τό φασούλι ὁ θανών, φασουλάδα ὁ κληρονομῶν», δηλαδή ἐσύ πού θέλεις νά μαζέψεις, μαζεῦεις φασούλι τό φασούλι, ἕνα-ἕνα φασολάκι, ὁ κληρονόμος, τά παιδιά σου θά ποῦν: «Εἰς ὑγείαν τοῦ πατέρα μας, βάλτε τώρα τά φασόλια νά φᾶμε μία γερή φασολάδα», δηλαδή σπατάλη, καί τρῶνε τήν πατρική περιουσία μέ τόν τρόπο αὐτό».

(Ἡσαΐας, ὁμιλία 22η)

«Σᾶς βεβαιώνω, εἶδα πολλούς πλουσίους, καί εἶδα τή ζωή τους καί τούς λυπήθηκα ἀπό τά βάθη τῆς καρδιάς μου καί εἶπα: «Τούς κακόμοιρους!». Νά εἶσαι πλούσιος, νά ἀγωνίζεσαι μιά ζωή νά ἀποκτήσεις πλοῦτο καί νά σέ λέγουν οἱ ἄλλοι κακόμοιρο; Κακόμοιροι εἶναι αὐτοί πού δέν ξέρουν νά χαροῦν πραγματικά τή ζωή τους καί τή χაίρεται μόνο ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος λογαριάζει μέ ταπείνωση τί εἶναι θέλημα τοῦ Θεοῦ καί ἔχει εἰρήνη στήν ψυχή. Ναί, εἰρήνη στήν ψυχή. Ἄν τσακωθῶ ἐγώ μέ κάποιον καί δέν ἔχω εἰρήνη μέσ στήν ψυχή μου, τί κέρδισα; Μερικά χρήματα; Μία καλύτερη θέση; Καί τί ἔβγαλα ἐγώ ἀπό αὐτό, ὅταν ἔχω χάσει τήν εἰρήνη μου; Δέν εἶμαι κουτός ἄνθρωπος;».

(Ἐπιστολή Ἰακώβου, ὁμιλία 12η)

«Δοξάζω τόν Θεό πού ἔχω ζήσει τόσα χρόνια, ὥστε ἔχω δεῖ ἀπό πολύ-πολύ μικρό παιδί τήν ἀλαζονεία πολλῶν ἀνθρώπων, πλουσιοτάτων ἀνθρώπων. Σήμερα δέν ὑπάρχουν αὐτοί οἱ ἄνθρωποι, ἔφυγαν τά ὑπάρχοντά τους, ἀκόμη ἓνα σπίτι ἔχω ὑπόψη [ἡ ὁμιλία ἔγινε τό 2001], περίφημο σπίτι. Βέβαια, λυπήθηκαν κάποιοι πού δέν συντηρήθηκε αὐτό τό σπίτι, τό γκρέμισαν, γιατί θέλησε ἓνας Σύλλογος νά χτίσει τά δικά του σπίτια, τό γκρέμισαν στά γρήγορα-γρήγορα. Οὔτε ὁ τόπος δέν βρίσκεται σήμερα πού ἦταν τό σπίτι αὐτό. Καί ὁμως, τί πλοῦτος μέσα, τί βαλσαμωμένα ζῶα, τί ἐλάφια, τί ἀγριογούρουνα, τί πλοῦτος, τί πλοῦτος ... Ποῦ εἶναι; Ἔφυγε, «παράγει», θά πεῖ: περνάει «ἡ ἐπιθυμία τοῦ κόσμου αὐτοῦ». Γι' αὐτό θά μείνομε σέ ἐκεῖνα πού μᾶς εἶναι ἀνάγκη. Καί ξαναλέγω, καί κάτι πού καλύπτει τήν αἰσθητική, εἶναι ἀνάγκη ἡ αἰσθητική. Τή νοσηρά ἐπιθυμία πρέπει πάντα νά τήν ἀποβάλομε, τήν ὁποία βέβαια ὑπηρετεῖ ὁ διάβολος».

(Σειρά Β', ὁμιλία 431η, α')

«Γιατί ὁ ἄνθρωπος θέλει νά εἶναι πλούσιος; Γιατί; Γιατί ἔχει ἄδεια ψυχή. Εἶναι ἀντιστάθμισμα αὐτό. Ὅπως μία γυναίκα, ὅσο πιο πολύ ἀπ' ἔξω, σᾶς τό ἔχω ξαναπεῖ αὐτό, ψιμμουθιάζεται, βάφεται, στολίζεται καί φορτώνεται μπιχλιμπίδια κτλ., τόσο κούφια εἶναι ἀπό μέσα. Ὅσο μία γυναίκα εἶναι πιο γεμάτη, τόσο λιγότερο ἀπ' ἔξω, ἀγνή. Αὐτό, δέν ξέρω ἂν τό ἔχετε παρατηρήσει, ἂν ἔχετε δεῖ πολύ σοφές καί μορφωμένες γυναῖκες. Ἔχω γνωρίσει σπουδαῖες γυναῖκες, πολύ σπουδαῖες γυναῖκες. Εἶχαν δηλαδή περιεχόμενο. Ἦταν πολύ ἀπλές ἀπό ἔξω, πολύ ἀπλές. Εἶναι μία ἀνάγκη ψυχολογική αὐτό τό ἀντιστάθμισμα. Ὅσο λείπει ἡ ἐσωτερική ικανοποίηση στόν ἄνθρωπο ἀπό τήν παρουσία τοῦ Θεοῦ, θέλει ὁ ἄνθρωπος, γιά νά ἀντισταθμίσει τό κενό τῆς ψυχῆς του, νά τή γεμίσει μέ ὑλικά πράγματα. Ἀπό τή στιγμή πού ὁ ἄνθρωπος ἔχει μέσα τοῦ αὐτόν τόν Πλοῦτο πού λέγεται «Θεός», ὁ πλοῦτος τοῦ εἶναι ἀδιάφορος!».

(Ψαλμοί, όμιλία 16η)

«Άμα μαζεύεις πλοῦτο μέ άδικία, αύτόν θά τόν ξεράσεις». Καί αν άκόμα δέν τόν ξεράσεις, σέ περιμένει τό πῦρ τῆς κολάσεως».

(Ψαλτήρας, όμιλία 10η)

«Νά μήν όρκιζόμαστε για κτήματα και για χρήματα».

(Πρός Θεσσαλονικεΐς Α', όμιλία 4η)

Έπιμέλεια

Παντελής Γκίνης

Πηγή: athanasiosmytilinaios.blogspot.gr